

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

602 00 Brno, Údolní 39
Telefon: 542 542 111
Fax: 542 542 112
E-mail: podatelna@ochrance.cz
www.ochrance.cz

Č. j.: PDCJ 1204/2011

Brno 25. května 2011

V souladu s ust. § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zněním zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává Kancelář veřejného ochránce práv

ROZHODNUTÍ,

kterým se

o d m í t á

žádost o informaci poskytnutím dvou vyjádření ministra pro místní rozvoj ve věci tzv. autorizovaných inspektorů, adresovaných zástupkyni veřejného ochránce práv RNDr. Jitce Seitlové v rámci šetření individuálních stížností podle zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Odůvodnění:

Prostřednictvím elektronické pošty byla Kanceláři veřejného ochránce práv doručena dne 11.05.2011 žádost o informaci poskytnutím dvou vyjádření ministra pro místní rozvoj ve věci činnosti autorizovaných inspektorů, evidovaných v rámci šetření zástupkyně veřejného ochránce práv pod sp. zn. 4798/2009/VOP/DK a sp. zn. 3554/2010/VOP/EV, kterou podal pan P. Č., bytem xxxxx, xxxxxxxxxxx (dále jen žadatel).

K procesu vydání rozhodnutí

K samotnému procesu vydání tohoto rozhodnutí je nutno uvést, že bylo vydáno v souladu se zásadami uvedenými v odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti ve věci poskytování informací veřejným ochráncem práv formou nahlížení do spisu¹, tedy že o žádostech o poskytnutí informací ze spisů veřejného ochránce práv či poskytnutí kopií jednotlivých dokumentů evidovaných ve spisech veřejného ochránce práv rozhoduje Kancelář veřejného ochránce práv podle zákona č. 106/1999 Sb.

Dále je třeba uvést, že ačkoli žadatel svou žádost o poskytnutí dvou vyjádření ministra pro místní rozvoj výslovně definoval jako žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., zabývala se Kancelář i otázkou, zdali nemá povinnost umožnit poskytnutí dokumentů z uvedených spisů v souladu s ust. § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. I v této otázce se Kancelář řídila, kromě již mnoho let zavedené a odbornou literaturou potvrzené praxe, uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, tedy že veřejného ochránce práv nelze považovat za správní orgán a není tudíž možné na jeho činnost obecně vztáhnout správní řád.²

K důvodům rozhodnutí

1. Spisové materiály veřejného ochránce práv a jeho zástupkyně, sloužící především pro účely evidence průběhu vyřizování jednotlivých podnětů v souladu se zákonem č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, jsou ze zásady považovány za neveřejné. Je tomu tak především z důvodu zákonné mlčenlivosti ochránce, jeho zástupce a zaměstnanců Kanceláře, vtělené do ust. § 7 odst. 2 a 3 zákona č. 349/1999 Sb.³ Kanceláři je v této souvislosti pochopitelně známo ust. § 19 zákona č. 106/1999 Sb., které zákonem uloženou mlčenlivost v případech poskytování informací podle zákona částečně prolamuje, ovšem má za to, že neuplatnění mlčenlivosti v tomto případě nemůže být absolutní (viz dále bod 3).

Žadatel není ve vztahu k provedenému šetření ani v pozici stěžovatele, ani v pozici zástupce šetřeného úřadu či instituce. Není tedy osobou či úřadem, které jsou o jednotlivých krocích a úkonech v průběhu šetření, včetně zasilání zpráv o průběhu šetření či závěrečných stanovisek, informováni v souladu s ust. § 14 až 20 zákona o veřejném ochránci práv.

2. Dalším důvodem pro odmítnutí poskytnutí požadovaných vyjádření z předmětných spisů je podle Kanceláře zákonné omezení práva na informace vyjádřené v ust. § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Toto ustanovení uvádí, že „*Informace, které získal povinný*

¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008 sp. zn. 2 As 58/2007-52, www.nssoud.cz

² Viz tamtéž

³ (2) Ochránce je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu funkce, a to i po ukončení výkonu funkce, pokud zákon nestanoví jinak; stejnou povinnost mají i zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen "Kancelář") (§ 25).

(3) Povinnosti mlčenlivosti podle odstavce 2 může ochránce nebo zaměstnanec Kanceláře z vážných důvodů zprostit předseda Poslanecké sněmovny.

subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.“ V tomto případě je tedy chápán jako povinný subjekt veřejný ochránce práv. Třetí osobou je poté chápána instituce či orgán veřejné správy, na kterého se ochránce obrátil s výzvou k vyjádření v rámci své zákonné pravomoci k řešení podnětů jednotlivých osob. Za zvláštní právní předpis je následně považován zákon č. 349/1999 Sb.⁴ Konečně nemůže být pochyb o tom, že veřejného ochránce práv je nutno považovat za orgán, který dohlíží a kontroluje činnost (resp. nečinnost) institucí veřejné správy.

Informace obsažené ve spisech veřejného ochránce práv jsou poskytovány pouze stěžovatelům či jejich zástupcům, a pouze za podmínky, že tímto postupem není porušen zákon či jiný oprávněný zájem. V rámci tohoto důvodu je tedy třeba uvést, že o požadovaná vyjádření ministra pro místní rozvoj si bezpochyby může žadatel požádat v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. přímo u něj. Veřejný ochránce práv by však v žádném případě neměl nijak nahrazovat činnost jiných správních orgánů či veřejných institucí, místo nichž by vykonával jim svěřené pravomoci či povinnosti.

3. Posledním z důvodů zamítnutí žádosti o poskytnutí dvou vyjádření ministra pro místní rozvoj je důvod spíše praktický, a nikoli tedy ryze právní. Veřejný ochránce práv je institucí v českém právním řádu relativně novou, bez jakékoli historické možnosti čerpání praktických zkušeností týkajících se jednotlivých forem a způsobů její činnosti či dokonce přímého srovnání s podobnou institucí. Jediným zdrojem inspirace jsou zahraniční právní úpravy. Samotné právní zakotvení instituce ombudsmana, podstata a smysl její existence a současně pokud možno řádné působení ve prospěch společnosti je zcela zásadně a jedinečně ovlivňováno na jedné straně lidskou a profesní autoritou osoby, která funkci ombudsmana zastává, a na straně druhé důvěrou a všeobecným respektem v tuto instituci (funkci) jako takovou. Uvedená důvěra a respekt by však neměla vycházet pouze od osob, které se na ombudsmana obrátí se svým podnětem či stížností, ale i od orgánů a institucí, vůči nimž ombudsman vykonává svou působnost. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pokud má veřejný ochránce práv resp. jeho Kancelář stát před otázkou, zdali učinit veškerou dokumentaci získanou v rámci řešení stížnosti veřejnou či volně přístupnou třetím osobám, musí celkem logicky zaujmout takovou pozici, že získané dokumenty (evidované pro lepší přehlednost ve spisech) ze zásady třetím osobám neposkytuje, ať jsou informace zde obsažené obecného či konkrétního charakteru. Jde o principiální snahu o zachování důvěryhodnosti a férovosti institutu ochránce nejenom vůči osobám, které se na něj obrátí, ale i ve vztahu k institucím a jednotlivým orgánům veřejné správy, vůči kterým ochránce vykonává svoji zákonnou působnost prostřednictvím provádění jednotlivých šetření, či které ochránce požádá o vyjádření, o poskytnutí informace či o jinou pomoc.

⁴ Ust. § 9 a násl. zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

Na závěr je nutno uvést, že veřejný ochránce práv ani jeho Kancelář v žádném případě nemají a ani nemohou mít zájem na jakékoli netransparentnosti veřejné správy, přepjatém formalismu či neposkytování informací o výsledcích své činnosti. Uvedeným postupem se ochránce a jeho Kancelář pouze snaží chránit a dodržovat zákon a principy, na kterých jejich činnost stojí a padá. Z kontextu žádosti je navíc patrné, že žadateli je podrobně znám obsah korespondence se zástupcem hnutí N., jehož podnět zástupkyně veřejného ochránce práv šetřila. Z tohoto hlediska doporučuje Kancelář žadateli požádat o zmíněná vyjádření ministra buď přímo u něj, anebo případně zvážit podání žádosti o informace ze spisu prostřednictvím právního zástupce stěžovatele.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze v souladu s ust. § 16 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení odvolání u Kanceláře veřejného ochránce práv.

Mgr. Filip Glotzmann
vedoucí
Kanceláře veřejného ochránce práv

Vážený pan
P. Č.
xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx